

УДК 631.147:633.2/3

ОРГАНІЧНЕ ЗЕМЛЕРОБСТВО ТА НАСІННИЦТВО – ВІДПОВІДЬ НА ЗМІНИ КЛІМАТУ

Самошкін А. А., канд. біол. наук
НВФГ «Компанія «Маїс» Дніпропетровська область

Продукти органічного землеробства в Україні та в Світі набувають все більшої популярності і востребованості. Ця продукція має не аби який експортний потенціал. В умовах великого напруження екологічної ситуації в нашій країні, органічні продукти мають, також, терапевтичний ефект від численних алергічних захворювань. В Україні згідно Закону «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» №2496 створена система органічної сертифікації аграрних підприємств та їхньої продукції. Існує, також, мережа магазинів Екологічно чистих продуктів харчування. При тому, попит перевищує пропозицію, що відкриває можливості конкурентній здатності української продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Головними умовами отримання органічної продукції є - чиста від хімічного забруднення земля, чиста вода, органічні добрива і, перш за все – Органічне Насіння - як основа технології вирощування і отримання зерна продовольчих і кормових культур.

Програма Органічних селекції та насінництва зовсім не означає швидку відмову від сучасних досягнень інтенсивного землеробства і рослинництва, але надзвичайна напруга на навколишнє середовище, що спричинена ними, вимагає пошуку альтернативних шляхів задля вирішення екологічних проблем. При цьому, сучасний рівень розвитку біології дозволяє "озброїти" таку програму точними методами і техніками, котрі дозволять контроль і замовний відбір генотипів з набором потрібних корисних ознак.

Найкращим місцем для органічного насінництва є Придніпров'є, де унікальне геофізичне розташування, наявність Дніпрових порогів, історичний досвід і культурні традиції від прадавніх цивілізацій Аратти та Трипілля до сучасних селекційних наукових центрів, складають чудові передумови для створення селекційно-насінницького хабу міжнародного значення. Мова йде, перш за все, про польові культури, що є основними продовольчими, віками вирощувались в землеробстві Степу і, навіть, сакральними - пшеницю, жито, ячмінь, тощо.

В основу селекційних програм мають бути покладені генотипи, які не пошкоджені штучною генною модифікацією. Наявне численне сортове різноманіття форм - від прадавніх полби, спельти, лімця, що збереглися, до тих сучасних, що не мають сторонніх від природної еволюції модифікацій і мутацій, має бути ретельно вивчено. На базі відібраних джерел треба створити сучасні сорти, що збалансовані, подібно до первинних, з метою повернути їм природний, корисний для споживання, біохімічний склад зерна,

оскільки медиками доведено, що деякі сучасні сорти хлібних злаків не корисні та, навіть, шкідливі для здоров'я людини (William Davis, MD. NY, USA, 2011; Виктор Хрущёв, кандидат мед. Наук, econet.ru, 2017). Крім того, сучасні інтенсивні технології зорієнтовані на повне забезпечення зовнішніх умов вирощування, тобто резистентність таких сортів поступається традиційним і вони дуже залежать від засобів захисту, добрив, зрошення, тощо.

Тренди сучасного сталого розвитку економіки проявляються, як сучасні мегапроекти, подібні до спуску Дніпровського каскаду водосховищ і, як наслідок, відновлення сільгоспугідь акваторії Дніпра, Агрохаб (Agrohub) Юлії Порошенко - від Радар Тех (RadarTech) та Миронівського Хлібо-Продукту (МХП), так і локальні проекти розвитку в межах Територіальних громад, що зараз повсюдно створюються. Також, вже існують, виробляють і експортують органічну продукцію малі й середні аграрні підприємства, такі як «Агроекологія» на полтавщині, «Ірій» та «Двіпа» (с.Чернечина) на дніпропетровщині, «Ріттер Біо-агро» на рівненщині та багато інших. Всі вони, так чи інакше, знаменують реальну "Зелену економіку". Все це створює передумови для втілення в життя нової екологічної культури, що заснована на органічному землеробстві, як ефективній відповіді на зміну клімату на планеті.

Впровадження Органічного селекційно-насінницького проекту надасть поштовх для розробки технологій, що стануть гідною відповіддю на глобальне потепління, при збереженні екологічної рівноваги і чистоти оточуючого середовища.